

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

НАКАЗ

Київ

№ _____

**Про відмову в погодженні
(непогодження) антикорупційної
програми Державного космічного
агентства України на 2020 – 2021 роки**

Відповідно до п. 10 ч. 1 ст. 7, п. 12 ч. 1 ст. 11, п. 11 ч. 1 ст. 12, ч. 1 ст. 19 Закону України «Про запобігання корупції», пп. 7, 9 розділу IV Порядку підготовки, подання антикорупційних програм на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погодження, затвердженого рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 08.12.2017 № 1379 (із змінами),

наказую :

1. Відмовити у погодженні антикорупційної програми Державного космічного агентства України на 2020 – 2021 роки, затвердженої наказом Голови Державного космічного агентства України від 31.08.2020 № 139 (у редакції наказу в.о. Голови Державного космічного агентства України від 15.12.2020 № 185), надісланої супровідним листом від 15.12.2020 № 5016/09-16Д07/20, з урахуванням обґрунтувань, що додаються.

2. Департаменту запобігання та виявлення корупції забезпечити направлення копії цього наказу до Державного космічного агентства України.

3. Державному космічному агентству України протягом 30 днів з дати отримання копії цього наказу розглянути висловлені Національним агентством з питань запобігання корупції зауваження, усунути виявлені недоліки та повторно подати антикорупційну програму на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Голови Національного агентства з питань запобігання корупції Преснякова І.Є.

В.о. Голови

Іван ПРЕСНЯКОВ

Додаток

до наказу Національного агентства з
питань запобігання корупції

15 січня 2021 року № 9/21

Обґрунтування
Національного агентства з питань запобігання корупції
щодо відмови в погодженні (непогодженні) антикорупційної програми
Державного космічного агентства України на 2020 – 2021 роки

Антикорупційна програма Державного космічного агентства України на 2020 – 2021 роки, затверджена наказом Голови Державного космічного агентства України від 31.08.2020 № 139 (у редакції наказу в.о. Голови Державного космічного агентства України від 15.12.2020 № 185, далі – антикорупційна програма ДКА), надіслана супровідним листом від 15.12.2020 № 5016/09-16Д07/20.

Аналіз антикорупційної програми ДКА здійснювався на відповідність вимогам, визначеним у розділі II Порядку підготовки, подання антикорупційних програм на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погодження, затвердженого рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) від 08.12.2017 № 1379 (далі – Порядок), зокрема:

- принципам підготовки антикорупційної програми;
- порядку затвердження антикорупційної програми;
- вимогам до складових частин антикорупційної програми органу влади, в тому числі звіту за результатами оцінки корупційних ризиків;
- правилам оцінки корупційних ризиків;
- вимогам до заходів щодо усунення виявлених корупційних ризиків.

З метою аналізу вивчено матеріали антикорупційної програми ДКА, нормативно-правові акти, які регулюють діяльність Державного космічного агентства України, антикорупційну програму ДКА на 2018 – 2019 роки, стан усунення Державним космічним агентством України недоліків, окреслених в обґрунтуванні до наказу Національного агентства від 05.10.2020 № 440/20 «Про відмову в погодженні (непогодженні) антикорупційної програми Державного космічного агентства України на 2020 – 2021 роки».

За результатами аналізу антикорупційної програми ДКА встановлено, що вона не відповідає вимогам, визначеним у пп. 1, 9 розділу II Порядку, а саме:

1. Розроблена з порушенням принципів підготовки антикорупційної програми органу влади:

- галузевої належності та всеохопленості

Цей принцип зобов'язує орган влади враховувати в антикорупційній програмі сферу діяльності такого органу влади, передбачати заходи відповідно до усіх його повноважень та функцій згідно з положеннями спеціальних нормативно-правових актів, а також поширюватись на всю його організаційну структуру (п.п. 4 п. 1 розділу II Порядку).

Відповідність цьому принципу встановлюється Національним агентством, серед іншого, шляхом аналізу робочого плану оцінки корупційних ризиків у органі влади.

Вимоги до змісту робочого плану оцінки корупційних ризиків у органі влади встановлені в Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади, затвердженій рішенням Національного агентства від 02.12.2016 № 126 (далі – Методологія). Так, відповідно до абз. 2 п. 4 розділу II Методології у робочому плані відображається інформація про:

об'єкти оцінки корупційних ризиків – функції та завдання органу влади, його посадових осіб, визначені законодавчими актами, та способи їх реалізації;

джерела інформації для проведення оцінки корупційних ризиків;

методи та способи оцінки корупційних ризиків;

осіб, відповідальних за проведення оцінки корупційних ризиків, по кожному об'єкту;

строки проведення оцінки корупційних ризиків по кожному об'єкту.

Водночас робочий план оцінки корупційних ризиків у діяльності Державного космічного агентства України (далі – робочий план) містить лише інформацію про заплановані заходи з оцінки корупційних ризиків, терміни їх виконання та відповідальних виконавців. Натомість інформація про об'єкти оцінки корупційних ризиків – відсутня, що є порушенням вимог Методології.

Зі змісту жодного іншого документа, який є складовою антикорупційної програми, неможливо встановити обсяг функцій та завдань Державного космічного агентства України, які були об'єктом оцінки. Антикорупційною програмою ДКА не підтверджується здійснення оцінки корупційних ризиків у спеціальних функціях Державного космічного агентства України, передбачених Положенням про Державне космічне агентство України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 14.05.2015 № 281 (далі – Положення), таких як, зокрема:

- утилізація твердого ракетного палива міжконтинентальних балістичних ракет;

- забезпечення створення та експлуатації наземного і космічного сегментів супутникових систем зв'язку, мовлення та дистанційного зондування Землі, контролю і аналізу космічної обстановки, координатно-часового та навігаційного забезпечення;

- здійснення заходів щодо функціонування Системи сертифікації космічної техніки України (УкрССКТ);

- забезпечення разом з міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади експлуатації, підтримки та вдосконалення об'єктів космічної діяльності;

- забезпечення згідно із законодавством функції страхувальника під час проведення обов'язкового страхування об'єктів космічної діяльності (космічна інфраструктура), які є власністю України, а також обов'язкового страхування відповідальності;

- організація наукової, науково-технічної, інвестиційної, інформаційної, видавничої діяльності;

- здійснення добору кадрів в апарат Державного космічного агентства України та на керівні посади на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери його управління, тощо.

Крім того, незважаючи на те, що Державне космічне агентство України є головним розпорядником бюджетних коштів за низкою державних бюджетних програм, відсутні відомості щодо здійснення оцінки корупційних ризиків у сфері проведення публічних закупівель.

Таким чином неможливо переконатися, що в антикорупційній програмі ДКА передбачені заходи з усунення усіх корупційних ризиків, які існують у діяльності Державного космічного агентства України відповідно до повноважень та функцій, якими агентство наділене згідно з Положенням, що свідчить про порушення принципу галузевої належності та всеохопленості при підготовці антикорупційної програми ДКА;

- об'єктивності та неупередженості

Цей принцип вимагає, щоб дії та рішення посадових осіб органу влади під час підготовки антикорупційної програми були спрямовані виключно на досягнення мети щодо налагодження в органі влади ефективної системи запобігання та виявлення корупції.

Аналіз ідентифікованих у діяльності Державного космічного агентства України корупційних ризиків, їх описів та чинників свідчить про застосований здебільшого формальний підхід до виявлення корупційних ризиків та дійсних причин і умов, що сприяють або можуть призвести до вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень.

Комісією з оцінки корупційних ризиків у діяльності Державного космічного агентства України виявлені окремі вразливі до ризиків сфери діяльності агентства, здійснено їх поверхневий аналіз та опис, однак ідентифікація корупційних ризиків фактично не проведена: переважна більшість ризиків визначена та описана формально та надмірно узагальнено, ризики ототожені з чинниками та чітко не описані.

Так, у додатку 1 до Звіту за результатами оцінки корупційних ризиків у діяльності Державного космічного агентства України (далі – додаток 1) як корупційні ідентифіковані та описані такі ризики:

- працівникам не повідомлено про персональну відповідальність за порушення законодавства щодо доступу до інформації, звернень громадян;
- неналежне виконання посадовцями норм бюджетного законодавства та своїх посадових обов'язків;
- недоброчесність посадовців при виконанні своїх посадових обов'язків;
- недоброчесність, недотримання норм бюджетного законодавства та неналежне виконання своїх посадових обов'язків;
- недоброчесність державних службовців та керівників бюджетних установ при виконанні своїх посадових обов'язків;
- недостатній рівень контролю за особами, які уповноважені представляти інтереси Державного космічного агентства України в іноземних державах;
- недоброчесність посадових осіб при роботі у складі комісій;
- можливе недотримання посадовими особами вимог Закону України «Про запобігання корупції» у зв'язку з недостатньою обізнаністю з антикорупційним законодавством.

За сукупністю інформації, наведеної як опис корупційних ризиків, чинників корупційних ризиків та можливих наслідків корупційного правопорушення неможливо встановити, які конкретні корупційні ризики ідентифіковані та які саме причини й умови призводять до їх виникнення. Відповідно, неможливо встановити, чи є заходи, запропоновані для мінімізації (усунення) вказаних ризиків, достатніми для усунення або мінімізації умов (причин) виникнення таких ризиків.

Усе зазначене суперечить принципу об'єктивності та неупередженості та унеможливає досягнення мети щодо налагодження в Державному космічному агентстві України ефективної системи запобігання та виявлення корупції.

2. Звіт за результатами оцінки корупційних ризиків у діяльності Державного космічного агентства України не містить обов'язкових складових

Відповідно до абз. 2 п. 9 розділу II Порядку звіт за результатами оцінки

корупційних ризиків має відповідати вимогам Методології, а отже, містити, серед іншого, опис чинників корупційних ризиків, тобто умов та причин, що заохочують (стимулюють), викликають або дозволяють скоєння посадовою особою при виконанні нею функцій держави або місцевого самоврядування корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією.

Вказані у додатку 1 чинники корупційних ризиків за №№ 5, 6 ідентифіковані неправильно і не відповідають вимогам Методології. За своєю природою згадані чинники є описом відповідних корупційних ризиків.

З огляду на викладене антикорупційна програма ДКА на 2020 – 2021 роки не підлягає погодженню Національним агентством на підставі абз. 2, 4 п. 9 розділу IV Порядку.

**Керівник Департаменту
запобігання та виявлення корупції**

Сергій ДЕРКАЧ

